

DR NOVAK JOVANOVIĆ

“OLIMPIJSKI DUH” KRUŽI CRNOM GOROM STO GODINA KANDIDATI

Prve olimpijske igre modernog doba, to je već svakom znano, održane su u Atini. Na igrama je učestvovao veoma mali broj zemalja - 13, a ambiciju da sastavi svoju reprezentaciju i ode u predstonicu stare Helade, da se takmiči, imala je i jedna izrazito mala zemlja - Crna Gora. Časopis “Luča”, koji je izlazio na Cetinju krajem XIX vijeka, zalaže se za učešće Crne Gore na ovoj velikoj smotri svjetskog sporta. U tekstu “Olimpijske igre”, autor nastoji da informiše čitaoce o istorijatu igara ali ima ambiciju da u crnogorskim brdima pokrene takvu akciju. Tu piše o akciji i značaju igara za staru Heladu, a trudi se da Crnogorce “zapali” za odlazak u zemlju svjetske istorije. Svijet je bio oduševljen idejom **Pjera de Kuberten**, Grci širom svijeta su prikupili velika sredstva. Vladari mnogih zemalja stavili su se na čelo olimpijskih odbora svojih zemalja. O igrama pišu novine. Naš “Glas Crnogorca” je prve ozbiljnije tekstove iz oblasti sporta posvetio Olimpijskim igramama.

Grčka je preduzela i niz mjera da igre uspiju.

Autor teksta je izdašan u izricanju komplimenata organizatoru.

Komentator će o Crnoj Gori reći sljedeće:

Dakle, Crna Gora koja s pravom uživa svjetski glas za svoje junashtvo, Crna Gora koja je srodnna Grčkoj po krvi, po vjeri i po naravi, junashtvu, po običajima, po klimatu, po temperamentu, po patriotizmu, po junashtvu, bili bilo pravo da ostane neutralna u toj izvanrednoj svečanosti, koje se s najvećim zanosom primaju i nude, Amerikanci i cio ostali svijet.

Crna Gora - nova Šparta - bi li bilo pravo, da ne sudjeluje na toj svečanosti, koje se s najvećim zanosom primaju i nude Amerikanci i či-

tav ostali svijet. Aujtor teksta se zalaže da Crna Gorza po svaku cijenu sudjeluje na Atinskoj olimpijadi.

Engleski kralj Edvard osmi, pozvao je preko **Knjaza Nikole** crnogorske sportiste da dođu na olimpijadu u London, ali se ispriječila jedna formalna smetnja: Crna Gora nije bila član MOK-a.

Dakle, Crna Gora tada nije imala ni komitet ni, državu. No presudno je bilo to što Crna Gora nije bila član MOK-a, uzaludnji su bili napori da se Crna Gora učlani u zajednicu svjetskog sporta. Za tu smo tru bilo je već kasno.

Tako se to vuklo do današnjih dana. Crnogorski sportisti su na olimpijadama bili kao turisti, manji broj onih pod stranim zastavama. Prije nekoliko godina učinjeni su ozbiljni napori da Crna Gora formira svoj jolimpijski komitet. Svaki pokušaj i najmanjeg osamostaljenja je dočekan đonom. Čak nam se osporavalo da koristimo znak MOK-a, u propagandne svrhe, a time smo onemogućeni da nešto zaradimo umjesto toga rade se priče o crnogorskoj nemaštini i siromaštini. Bili smo prinuđeni, da ne kažemo osuđeni, samo da trošimo, a mogli smo i da dosta mnogo više zaradimo. Crnogorski sport je, rekli smo ponajbolji izvozni artikal. Umjesto da to koristimo mi, koriste ga drugi. Sport je nadrastao državu. On može da obezbijedi i zaradu i ugled.

Već nekoliko godina rukometne, košarkaške, vaterpolo i druge epipe su u samom vrhu evropskog sporta. Umjesto da nam se pomogne, mi se gušimo. Bolje reći, nas guše, legetimišu nas kao ljenčine a mi donosimo evropsko zlato, srebro, bronzu.

A, pored svega treba reći, da se duh olimpizma u Crnoj Gori nikad nije ugasio. Naprotiv on se održavao. Prije rata to su bile Zetske olimpijade na Cetinju, pa zatim Olimpijski dani, po gradovima i selima Crne Gore, zatim sletovi Partizana Crne Gore poslije drugog svjetskog rata, pa Olimpijade, u nekad Partizanskoj Foči, na kojima su se takmčili fudbaleri ali i drugi sportisti.

Doprinijeli su popularizaciji olimpizma i olimpijskog sporta u Crnoj Gori mnogobrojni asovi i nosioci medalja (**Kubertenovog**) onih ljudi koji su po nju pošli iz Crne Gore, uzeli je, odslušali himnu, koje više nema a onda sa medaljom došli u rodno mjesto, da bi tu ostali i ovaj

sport odnosno više sportova, maksimalno popularisali. Zar se svakoga dana tu na našim ulicama ne sretamo sa **Mirkom i Dušanom Vujačićem**, sa **Božidarom Stanišićem - Cikotom**, sa velikim vaterpolo pogonom, porodicom **Vićević**. Pa mi samo u vaterpolu imamo pet inter - sudija iz Boke, imamo sjajnu publiku, imamo naša “sveta mjesta” koja nas okupljaju i tjeraju naprijed. To su grobovi **Trifuna - Mira Ćirkovića, i Zorana Gopčevića...**

Crna Gora je puna sporta. Nema sela koje nema klub. Nema mješne zajednice u kojoj se fudbal ne igra bar deset godina da već nijesu stizali bar do druge lige.